

Vedlegg 3 til referatet fra distriktskonferansen

Direktør i arbeidsgiverforeningen Spekter, Tore Eugen Kvalheim

Kvalheim karakteriserte Spekter som en av de ledende arbeidsgiverorganisasjonene, stiftet i 1993. Fra starten av i hovedsak utskilte offentlige virksomheter.

Kvalheim ønsket å se på utviklingen i arbeidslivet gjennom fire spørsmål:

- Hvordan har samfunnet forandret seg de siste 10 årene?
- Hva har gjort oss velstående?
- Hva vil framtida bringe?
- Hvilke utfordringer gir dette oss?

Han søkte så å besvare spørsmålene gjennom å vise utviklingen innen ulike områder.

Knyttet til spørsmål 1, viste han til at det ofte er stor skepsis til forandringer, og eksemplifiserte det ved at 34 stortingsrepresentanter stemte mot innføring av fargefjernsyn i 1971. De gamle fjernsynsskapene i kryssfiner er erstattet av flatskjermer, teknologi har erstattet arbeidskraft, og arbeidsforholdene er vesentlig forbedret. Som eksempel på det siste viste han bilder av NRK-reportere ute i skiløypa med medbrakt sender i ryggsekken, mens det i dag er oppvarmete boder hvor de får inn all nødvendig informasjon for kunne dekke et skiløp. Han viste også til et gamle hjem hvor beboerne tidligere måtte holde senga, mens det i dag er forventninger om «spa og konjakk til kaffen».

Mens besteforeldre i 1950 var gamle personer som brukte stokk, er oldeforeldre i dag aktivt med i sport og dans.

Som svar på spørsmål 2 om hva som har gjort oss velstående, viste han til

Naturressurser

- Skog, vannkraft, fisk og olje

Organisering av samfunnet

- Tillit til hverandre gjennom en trepartsmodell (myndigheter, arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner)

Kvinner inntog i arbeidslivet

Utdanning

Hva framtida vil bringe (spørsmål 3) besvarte han ved å vise til

Globalisering – verden er blitt mindre

Robotisering

- yrker forsvinner og overtas av roboter, jfr. sykehusenes bruk av roboter til transport av utstyr, medisiner o.l.

Aldring

- For hver time vi sitter på en trimsykkel, øker gjennomsnittlig levealder i Norge med 12 – 14 minutter
- Om 25 år vil antall eldre over 100 år være det doble av i dag
- 1 av 3 i 2016-kullet vil bli over 100 år
- Han viste så en grafisk framstilling av aldringen for kvinner og menn over en tidsperiode
- I 1950 var det 7 arbeidstakere for hver pensjonist, i 2013 2,5 arbeidstaker

Klimaendringer

- Menneskeskapte eller ikke, mer energivennlige løsninger skaper mange muligheter

Økonomi

Hvilke utfordringer gir dette oss (spørsmål 4)

For å sikre Norge nok produktiv arbeidskraft må flest mulig jobbe mest mulig, lengst mulig og med riktigst mulig kompetanse.

Vi må over fra særstilling til omstilling.

Produktiviteten må vokse.

Vi må arbeide 165 timer mer pr. år i gjennomsnitt.

Han vist så til en gjennomført undersøkelse som viser at 48 % er villig til å arbeide mer, 35 % er uvillig og 17 % vet ikke.

8 av 10 vil ha velferd på samme nivå eller høyere, men vil ikke betale mer skatt, jobbe mer, vil redusere arbeidsinnvandringen og helst ha fri på fredag. 45 % av menn og 51 % av kvinner vil heller ha fri på fredag enn tilsvarende lønnsvekst.

Alle vil ha adgang til betjening 24 timer i døgnet alle ukens 7 arbeidsdager, men vil ikke jobbe utenfor normalarbeidsdagen.

Kompetanse arbeidslivet etterspør viser at det er overskudd på langtidsutdannede, men underskudd på fagarbeidere.

I 2035 vil det i

- helsesektoren mangle 28 000 sykepleiere, 57 000 helsefagarbeidere og 2 400 bioingeniører, mens det vil være tilnærmet balanse for leger.
- utdanningssektoren mangle 22 700 allmennlærere, 2 500 førskolelærere og 2 600 universitets- og høyskolekandidater med praktisk pedagogisk utdanning.